

ԶԵՉԵՆՈՅ ԿՈՒՆԵՐ

ԱՆՅԵԱԼ ՇԱՐԱԹ 51 ԶԻՆՈՒՈՐ ՍՊԱՆՆՈՒԱԾ Է

ԿԸ ՅԱՅՏՆԷ ԹՈՒՍԱԿԱՆ ԲԱՆԱԿԸ

ՄԱՍԿՈՒԱ, 18 (ՌՈՑԹԸՐԶ) - Թուսական բանակը Հինգշաբթի օր յայտնեց, թէ անցեալ շաբաթ 51 գինուոր սպանուած է յայտնմներու ընթացքին, որոնք ծայր տուած են ըմբոստներու անակնկալ յարձակումներու պատճառով:

Այսուհանդերձ, Մոսկուա մերժեց յայտնմները հայ-գուկային պատերազմ կոչել, յայտնելով, որ յայտնմները «աւագակութեան» արարքներ են:

Թուսական յրատու գործակալութիւններ մէջբերեցին սպայակոյտի փոխ հրամանատար գործակար վալերի Մանիրովը, որ բաժն է, թէ նահանգին մէջ անցեալ շաբաթ 71 գինուոր վիրաւորուած է:

Ան յայտնած է, որ Օգոստոս 1999էն ի վեր, երբ Թուսիա սկսած էր Տալիստանի մէջ շեղման գլխաւորութեամբ ըմբոստներու գլխ գործողութիւններու դիմել, 2284 գինուոր գոհ կացած է եւ 6635 ուրիշներ վիրաւորուած:

Թուսիա կ'ըսէ, թէ Չեչենիայ մեծ մասը իր հակակշիւին ենթակալ կարծուցած է, սակայն անկալ չէ յաջողած արգելել ըմբոստ գինեայներու կաշտային շրջաններ թափանցումը եւ անակնկալ յարձակումներու ձեւնարկումը:

ԹՈՒՍԻԱ

ՓՈՒԹԻՆ Կ'ԱՇԽԱՏԻ ԻՐ ԱՉԳԵՑՈՒԹԻՒՆԸ ԲԱՆԵՑՆԵԼ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ՂԵԿԱԿԱՐՆԵՐՈՒ ԿՐԱՅ

Թուսիայ նախագահ վլադիմիր Փուլին արագ քայլերու կը դիմէ երկրի քաղաքակարգութեան վրայ իր իշխանութիւնը հաստատելու համար:

Ան երկէ բանալի նախարարներ եւ պատմութեան մարզի խորհրդակալներ վերանշանակեց իրենց պաշտօններուն վրայ շքանշանալին ղեկավարներու իշխանութիւնը նուազեցնելու որոշումին յայտարարութեան օր մը ետք:

Վարչապետ Միխայիլ Քասիանով, որուն նշանակումը խորհրդարանը վաւերացուցած էր Չորեքշաբթի օր, յայտնեց, որ ինքն Փուլին մինչեւ յառաջիկայ շաբաթակալ կ'ստի անբողջացնել նոր կառավարութեան նշանակումները:

Իր երախտը որդի հրամանագիրներով վերանշանակելով ուժակալ նախարարները, Փուլին յստակ դարձուց, որ բարձրագոյն մակարդակներու վրայ շարունակելու իր իշխանութիւնը կ'ուզէ մինչ ինք կը ստանձնէ իր պաշտօնը եւ կը պարտաստուի հաւանական դժուարին պայքարներու շրջաններուն վրայ Մոսկուայի իշխանութիւնը վերահաստատելու իր ճիգերուն ընթացքին:

Քասիանով, որ պատական տնտեսագետ մըն է, ինտուցած է բարեկարգումներ շարունակել: Ան երկէ ըսաւ, որ բազմաթիւ այլ նախարարներ նշանակելու իր իշխանութիւնը կ'ուզէ:

Փուլին Իկոր Սերկէեւ պաշտպանութեան նախարար, Իկոր Իվանովը արտաքին գործոց, վլադիմիր Ռուշայլոն ներքին գործոց եւ Եւրոպայի շաքան արարութեան նախարարներ վերանշանակած է:

Չորս անձնարութիւնները իրենց մարզերուն մէջ արհեստավարմներ են եւ կրեմլին հաւատարմ են: Փուլին նաեւ վերանշանակած է իր բանալի դաշնակիցը՝ Սերկէյ Շոյկուն, իբրեւ ստիպողական վիճակներու նախարար: Շոյկուն կը գլխաւորէ Միասնութիւն կուսակցութիւնը, որ Գետակալ Տուսային մէջ գորակից կը կարգի Փուլին:

Նիքոլայ Փաթրուշեւ կը մնայ ներքին պախոզութեան սպասարկութեան գլխաւոր:

Փուլին Մարտ 26ի ընտրութիւններուն իշխանութիւնը ապահոված էր՝ իբրեւ փյաթֆորմ ունենալով լայնածիր երկրին մէջ կարգու կանոնը վերահաստատելու առաջարկներ: Չեչենիայ մէջ իր կարծր կեցուածքը յատկապէս ժողովրդականութիւնը ունեցաւ քուէարկողներու ժող:

ՌԵՓԵՂ ԵՐԿԻՐ ՄԸ ԿԼՌՈՒՑՄԱՆ ԱՌԱՋԱԿՐՈՒԹԻՒՆ

Մայիս 7ին նախագահութեան պաշտօնակալն ստանձնումն էր վեր ժողովուրդին իր արտասանած առաջին ձառն մէջ, Փուլին Չորեքշաբթի գիշեր յրատակ դարձուցած էր, որ ուժեղ կեդրոնաձիգ պետութեան մը կառուցման իր ճիգերը Չեչենիայով չեն վերջանալ:

Ան առաջարկած էր իշխանութեան կառուցի լայնածիր բարեփոխում մը՝ ի հեճուելու Թուսիայ շրջանալին ղեկավարներու:

Փուլին առաջարկած էր իր աւստրիկներ ունենալ երկրին 89 շրջաններու ղեկավարները պաշտօնակալներու եւ վերջ տալու Դաշնակցալին Խորհուրդին մէջ ինքնաբերաբար արտու ունենալու անոնց:

Իրաւունքին: Եթէ անոր առաջարկները գործադրութեան դրուին, անոնք Թուսիայ իշխանութեան կառուցի մեծագոյն փոփոխութիւններ պիտի ըլլան՝ նախկին նախագահ Պորիս Ելցինի կողմէ 1993ին սահմանադրութեան վերագրումն էր ի վեր հրասայլերով խորհրդարանակալն ըմբոստութիւն մը ձգելէ ետք:

Փուլին շեշտած է, թէ իր թիրախը Թուսիան «միացեալ եւ ուժեղ պետութեան մը» վերածել է, սակայն անոր քայլերը վիճելու ուղիակ ըստ իր ըմբոստներու կ'առաջարկուի շքանշաններու հիմն վերանշանակումը կ'ուզէ:

Տուսայի համայնավար նախագահ Կենտի Սեյլեվիովոյ ղոջունեց Փուլին առաջարկները եւ նախատեսեց, թէ անոնք դիրքալի պիտի որդեգրուին:

Տարբ. Էջ 10

ԻՍՐԱՅԵԼ ՊԻՏԻ ԿՐՆԱՅ ԺԱՄԱՆԱԿԱԿՈՐ ԿԵՐՊՈՎ ԱՆԴԱՍ ԴԱՌՆԱԼ

ՄԱԿԻ ՇՐՋԱՆԱՅԻՆ ԽՄԲԱԿՆԵՐԷՆ ՄԷԿՈՒՆ

ՄԱԿԻ շրջանային խմբակներէն մէկը հասանութիւն տուաւ, որը պայմաններով, ժամանակաւոր կերպով ընդունելու Իսրայէլի անդամակցութիւնը, որպէսզի հրէական պետութիւնը ի վերջոյ իրաւունք ունենայ մաս կազմելու ՄԱԿԻ այլազան խորհուրդներուն:

Դիւանագետներ յայտնեցին, որ Արեւմտեան Եւրոպան եւ այլ երկիրներ խմբակ խմբակ Իսրայէլի ժամանակաւոր անդամակցութիւնը ընդունելու որոշումը տուած է որոշման ցանկին մէջ: Եւրոպական Միութեան 15 երկիրներու կողմէն, խմբակին մաս կը կազմեն Աւստրալիա, Զանտա, Նիւ Զելանտա եւ այլ երկիրներ:

Իսրայէլը ցարդ անամ չէր ՄԱԿԻ շրջանային հիմն խմբակներէն որեւէ մէկուն: Այդ պատճառով քի անկա չէր կրնար անգամ դառնալ խորհուրդներուն, որոնց անդամակցող երկիրներուն թեկնածութիւնը կ'առաջարկուի շքանշաններու հիմն վերանշանակումը կ'ուզէ:

Իսրայէլը աշխարհագրական իր դիրքով կ'իյնայ ասիական խմբակին մէջ, սակայն ցկայն ունենալով, որ հոն եւն անաւ արաբական երկիրները, խմբակը չ'ընդունիր հրէական պետութեան անդամակցութիւնը: Եւրոպական խմբակը, սակայն որոշեց ժամանակաւոր կերպով ընդունելու Իսրայէլը, սակայն կարգ յը պայմաններ հաստատելով այդ անդամակցութեան: Եւրոպական խմբակը տակալին որոշ ըմբոստներուն պիտի ենթարկէ ծրագրող եւ ապա՝ յայտարարէ Իսրայէլի ժամանակաւոր անդամակցութիւնը:

(ՌԻՅՈՒՐԸ)

ՅՈՅՆ ԵՒ ԹՈՒՐԸ ԿԻՊՐԱՅԻՆԵՐՈՒ ՄԻՋԵՒ՝ ԲԱՆԱԿՅՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Յոյն եւ թուրք կիպրացիներու միջեւ «անուղիակի բանակցութեան» նոր ռաուտ մը պիտի բացուի Յունիս 5ին ժընեւի մէջ՝ ՄԱԿԻ բնդհանուր քարտուար Քոֆի Անանի կողմէ, յայտնեց ՄԱԿԻ մէկ բարբերը Չորեքշաբթի օր:

Բանակցութեանց վերջին ռաուտը տեղի ունեցած էր ժընեւի մէջ Յունուար 31էն Փետրուար 8ին:

Կիպրոսի նախագահ կաթոս Քլեքիտէս, որ հաստատելի վիճակներուն մէջ է, եւ կիպրացի թուրք ղեկավար Ռաուֆ Տեքքըւ առանձին տեսակցութիւններ ունեցած են Անանի եւ ՄԱԿԻ այլ պաշտօնատարներու հետ, որոնց կարգին կիպրոսի հարցին գծով ընդհանուր քարտուարին յատուկ խորհրդակալ Ալլաթո Տէ Սոթո:

(ՌԻՅՈՒՐԸ)

ԾԱՆԿԵՐՈՅԹ Ի նպաստ ՀԱՅ ԴԱՏԻ Տեղի կ'ունենայ Ծաբաթ, 3 Յունիս 2000, երեկոյեան ժամը 9:00էն սկսեալ, «Պըրժ Էլ Լամամ» ճաշարանին մէջ, Պրումմանա: ՄԱԿ 50 \$

ԼԻԲԱՆԱՆԱՂԱՅ ԲԺՇԿԱԿԱՆ ՄԻՈՒԹԻՒՆ ԳԱՍԱԽՕՍՈՒԹԻՒՆ Լիբանանահայ Բժշկական Միութիւնը սիրով կը կրախիբ բոլոր հայ բժիշկները հանդիպումին, որ տեղի պիտի ունենայ այսօր՝ Ուրբաթ, 19 Մայիս 2000ին, Էրեկոյեան ժամը 7:30ին, միութեան սրահին մէջ: Նիւթ՝ Latest Update on the Management of Osteoporosis Հովանաւորութեամբ՝ MSD ընկերութեան Դասախօս՝ DR. NOHAD SALIBA, MMD, FRANCE Դասախօսութեան հիւրաբար ներկայ կը գտնուի՝ Երեւանի Պետական Բժշկական Կամպուսի նախագահ՝ ակադեմիկոս փրոֆ. Վ. Պ. Յակոբեան: Հրաւիրուած են լիբանանահայ ատամնարուժներն ու դեղագործները: Հիւրասիրութիւն

ՍՈՒՐԾ Ա. ԿԱՐԳԻ 200 ԿՐԱՍ 1.350 L.L.

VIP CUT CORN 1.360 L.L.

VIP GREEK PEAS 1.250 L.L.

490 L.L.

ԱՔՔԱՈՒԻ ՊԱՆԻՐ 1 ՔԻԼՕ 3.500 L.L.

Schick 5.850 L.L.

ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՆՇԱՆԱԿԷ ԱՅՅԵԼՈՒԹԻՒՆ MASTER MALL ԳՆՈՒՄԻ ԼԱԻԱԳՈՅՆ ՇԱՍՅԵՆ

VIP Quality Plus ARTICHOKE HEARTS 3.780 L.L.

Ա. ԿԱՐԳԻ ՄՈՐԹԱՏԵԼ 200 ԿՐԱՍ 1.950 L.L.

CAMAY 660 L.L.

1.545 L.L.

1.755 L.L.

ԹԱՆԱՅԵԼԻ ՏՈՒՊԸԼ ՔՐԵՍ ՊԱՆԻՐ 1 ՔԻԼՕ 2.750 L.L.

ԼՕՒԻ ՀԻՄՆԱԳՐՈՒԹԵԱՆ 70ԱՄԵԱԿԻ ՀԱՆՏԻՍՈՒԹԻՒՆ ԵՌԻՆԵՍՔՈՒ ՄԷՋ

Երեքշաբթի, 16 Մայիսի երեկոյան ժամը 7:00-ին, ԵՌԻՆԵՍՔՈՒ պալատին մէջ տեղի ունեցաւ ԼՕՒԻ Հիմնադրութեան 70ամեակի հանդիսութիւնը, նախագահութեամբ Լիբանանի առաջին տիկին Անտրէ Լահուտի, հովանաւորութեամբ Արամ Ա կաթողիկոսի եւ կազմակերպութեամբ ԼՕՒԻ Երջանային վարչութեան:

Ներկայ էին վարչապետ Սեյիմ Հրոյի ներկայացուցիչ՝ գրոսաշրջութեան եւ կենսոյութիւն նախարար Արթուր Նազարեան, երեսփոխաններ՝ Սեպուհ Յովնանեան, Ժաք Չուխատարեան, Արարատ Տէտիկեան, Ճորճ Գասարճի, Անտրէ Թապալան, Ծափէր Ապու Սլէյման, Քամիլ Զիատի, Թալալ Մրրապալի եւ Հիւսէյն Եաթիմ, Արամ Ա կաթողիկոսի ներկայացուցիչ Լիբանանի Հայոց թեմի առաջնորդ Գեղամ Եպս. Խաչերեան, Հայ կաթողիկէ համայնքի վարդան Եպս. Աշգարեան, Մերձաւոր Արեւելքի Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան նախագահ վեր. Մկրտիչ Գարակէօզեան, նախկին վարչապետ Ռաշիտ Սոյժ, Հայաստանի դեսպան Արման Նաւասարդեան, Ռուսիոյ դեսպան Ա. Վոլոթին, ինչպէս նաեւ՝ գինուորական, կուսակցական, ազգային անձնաւորութիւններ եւ հոծ բազմութիւն մը:

Հանդիսութեան բացման խօսքը արտաստեց արտաստեց Ռէյն Քիտուան-Պապիկեան: ան ողջունեց ներկաները եւ ընդգծեց օրուան հանդիսութեան նպատակը՝ շեշտելով Լիբանանի ցուցարարած սրտատաք ընդունելութիւնը հայութեան: Ան նաեւ անդրադարձաւ Լիբանանի խորհրդարանին կողմէ Հայկական Ցեղասպանութեան միաձայն ճանաչումին: Ակնարկելով ԼՕՒԻ մատուցած աշխատանքներուն՝ ան ընդգծեց, թէ ԼՕՒԻ արեւելքի անդամները ստանդարտները ու իրագործումները: Ան ընդգծեց, որ այս միութիւնը իր ամբողջ ճիգը թափած է գուրգուրալու կարիքաւորներուն եւ այսպիսով դասուած է մարդասիրական կազմակերպութիւններու շարքին: Ան ըսաւ, որ նկատի առնելով երկրին տնտեսական տագնապը՝ ԼՕՒԻ իր կարգ մը աշխատանքներով նոյնիսկ գերազանցած է այլ կազմակերպութիւններ, ինչպէս՝ Լիբանանի կարմիր խաչը:

Ան անդրադարձաւ ԼՕՒԻ ժողովրդական, մշակութային եւ բարեփոխական աշխատանքներուն: Առաջինին համար նկատի ունեցաւ մասնաւորաբար «Արաքսի Պուլկոբեան» ընկերարժեքական կեդրոնը, որ կը մատուցէ առողջապահական ծառայութիւններ շատ չնչին գումարներով, երբեմն նոյնիսկ՝ ճրիարար: Ակնարկելով ԼՕՒԻ մշակութային աշխատանքներուն, ան յայտնեց, թէ ԼՕՒԻ կանանցը քաջայերած են հայկական ձեռնարկի աշխատանքները:

Ան անդրադարձաւ ԼՕՒԻ ժողովրդական, մշակութային եւ բարեփոխական աշխատանքներուն: Առաջինին համար նկատի ունեցաւ մասնաւորաբար «Արաքսի Պուլկոբեան» ընկերարժեքական կեդրոնը, որ կը մատուցէ առողջապահական ծառայութիւններ շատ չնչին գումարներով, երբեմն նոյնիսկ՝ ճրիարար: Ակնարկելով ԼՕՒԻ մշակութային աշխատանքներուն, ան յայտնեց, թէ ԼՕՒԻ կանանցը քաջայերած են հայկական ձեռնարկի աշխատանքները:

պահանջները համար հայկական աւանդութիւնը եւ մտաւոր ու գրական հարստութիւնը:

Ան շեշտեց նաեւ, թէ ԼՕՒԻ միայն Հայերուն է, որ կ'օժանդակէ, այլ նաեւ՝ ոչ Հայերու: Ան անդրադարձաւ Լիբանանի հարաւոր գաղութին ԼՕՒԻ գորակցութեան, յիշելով վերջերս անոր 800 անդամներու կատարած ուստագնացութիւնը դէպի Կանա եւ արեւմտեան տեղութիւններ: Ան ըսաւ, թէ իրանանահայութիւնը կը բրտնէ արար ժողովուրդին եւ անոր նահատակներուն ցար, որովհետեւ Հայկական Ցեղասպանութեան իրողութիւնը վառ կը մնայ անոր յիշողութեան մէջ:

Չուխատարեան շեշտեց նաեւ Լիբանանի նախագահ Գոր. Էմիլ Լահուտի կարեւոր դերը Հայութեան ազատագրման մէջ: Ապա ըսաւ, թէ իրանանահայութիւնը հպարտ է Լիբանանով, մայրիկներու այս երկիրը, որ նոր շունչ տուաւ հայութեան գոյատեւելու եւ հանելու մշակութային, ընկերային, տնտեսական ու քաղաքական մարգերու պարզացումին:

Ան արժեւորեց նաեւ Լիբանանի դերը իր բե տարբեր ժողովուրդներու, քաղաքակրթութիւններու, համայնքներու եւ մարդկային հարստութիւններու օժան:

ՀՕՄԻ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետուհի Մարո Մինասեան անդրեց լեզուով խօսեցաւ Լ.Օ. Խաչի առաքելութեան մասին: Ան ըսաւ, թէ ԼՕՒԻ առաջին աշխատանքը եղաւ Եղեռնի ճողոպրածներուն օժանդակութիւնը: Ան յայտնեց, թէ կազմակերպութեան հիմնական նպատակն է օգնութիւն ըրող անոնց, որոնք կարիք ունին:

Ան անդրադարձաւ ուսումնական մարզին ներս միութեան տարած աշխատանքներուն, հազարաւոր աշակերտներու ուսման համար յատկացուած կրթութիւններուն եւ կազմակերպուած բանակումներուն:

Մ. Մինասեան յիշեց, թէ Լ.Օ. Խաչը ՀՕՄԻ մասնաճիւղերէն մէկն է, որ 70 տարիներ շարունակ գործած է երկրի գաւազներուն բարօրութեան համար: Ան անդրադարձաւ նաեւ «Ա. Պուլկոբեան» ընկերարժեքական կեդրոնին մէջ տեղի ունեցած գանձաւ հիւանդութիւններու մասին ուսումնասիրութիւններուն, որոնք ԵՌԻՆԵՍՔՈՒ հետ գործակցաբար կը կատարուին եւ կը հովանաւորուին Եւրոպական Միութեան կողմէ: «Այս կեդրոնին յաջողութեան գաղտնիքը կը կայանայ Լ.Օ. Խաչի 4000 անդամակիցներուն եւ հաւաքական ապագայի մը կերտումին համար անոնց նուիրումին մէջ», ըսաւ ան:

Ան անդրադարձաւ ՀՕՄԻ միջազգային ոչ քաղաքական կազմակերպութիւններուն է, որ առողջներու կայութիւնն է ՄԱԿԻ մէջ իր մարդասիրական գործունէութեամբ:

Հայերէնով խօսեցաւ Պողոս Մնասեան, որ շեշտեց Հայ կնոջ գործունէութեան անհրաժեշտութիւնը ազգային կեանքին մէջ: Ապա ակնարկեց ԼՕՒԻ արեւելքի ապստոսները:

դրումներուն՝ տնտեսական, շինարարական ու կրթական բոլոր բնագաւառներուն մէջ:

Իր խօսքին աւարտին Պ. Մնասեան յարգանքի խօսք ըսաւ այս միութեան ծառայողներուն գործին եւ նուիրումին մասին:

Ընկերային հարցերու նախարարութեան ընդհատեցիկ Նաամաթ Քրնանան իր ողջոյնի եւ գնահատանքի խօսքը արտաստեց: Ան ըսաւ, թէ Լ.Օ. Խաչը միշտ ալ եղած է մրցակից ընկերային հարցերով գրադող բոլոր միութիւններուն իր առանձնատարածութեամբ եւ գործելակերպի ձեւերով:

Ան շեշտեց, թէ Լիբանանի համայնքներուն մէջ իրանանահայ համայնքը միակն է, որ մուրացիկ չէ ունեցած երբեք: Ան նպատած է Լիբանանին եւ գաւազանուած է այլ համայնքներէն իր աշխատանքներով, պատուաւոր ապրելու կամքով եւ արհեստներու մասնագիտութեամբ: Քրնանան անցյուց նաեւ, թէ իրանանահայութիւնը իր միասնակամութեամբ, ստեղծագործութեամբ եւ ազատասիրութեամբ մեծ տեղ գրաւած է Լիբանանի քաղաքական կեանքին մէջ:

Ապա յայտնեց իր ուրախութիւնը ԼՕՒԻ հետ գործակցութեան առիթով եւ մաղթեց, որ գործակցութիւնը ըլլայ նպաստաւոր ընկերային աշխատանքներու աշխատանքներու զարգացման մարզին ներս:

ԼՕՒԻ Երջանային վարչութեան ատենապետուհի Անայիս Ծամլեան ԼՕՒԻ յուշանուէրներ յանձնեց Լիբանանի առաջին տիկին Անտրէ Լահուտի եւ ՀՕՄԻ Կեդրոնական վարչութեան ատենապետուհի Մարո Մինասեանին: Ան շրտահալութեան խօսք ուղղեց ձեռնարկի նախագահին, հովանաւորին ու բոլոր ԼՕՒԻ կանանցներուն, անոնց աշխատանքին համար:

Գեղամ Եպս. Խաչերեան ընթերցեց ԼՕՒԻ 70ամեակի եւ ՀՕՄԻ 30ամեակի առիթով Արամ Ա կաթողիկոսին յղած կոնդակը: Ան փոխանցեց նաեւ իր խօսքը եւ ըսաւ, որ ԼՕՒԻ իր անփոխարինելի եւ իւրաքանչիւր դերակատարութիւնը ունեցաւ իրանանահայ կեանքի վերելքին համար: Ան անցյուց, թէ այսօր ԼՕՒԻ ամէնօրեայ կեանք է, եւ ոչ թէ պատուութեան չքերուն արձանագրուած եղելութիւն:

Այնուհետեւ արարելէնով ան շարունակելով ըսաւ, թէ ԼՕՒԻ ընկերային ծառայութեան տիպարն է ու մարդասիրական գործերու խորհրդանիշը, որ 70 տարիներ շարունակ, համակուիրութեամբ ծառայած է իրանանահայութեան, որպէսզի չըլլայ Հայ մուրացական, չըլլան ուսումնական կուրուած փոքրեր, բժշկական հոգատարութեան գուրկ անհատներ եւ լքուած ծերունիներ:

Իր խօսքի աւարտին առաջնորդ սրբազանը, յաջողութիւն մաղթեց Լ.Օ. Խաչին, մաղթելով, որ ան շարունակ իր գործընդուն ճիգով ու նուիրումով:

Գեղարուեստական յայտագրով ելոյթ ունեցան Համագայինի ջութակահարները: Անոնք արտաստեցին «Քնար» պարախումբը եւ «Քնար» պարախումբը:

Անտրէ Լահուտ՝ ընկերակցութեամբ Անայիս Ծամլեանի եւ Ռուլա Յովնանեանի:

Առաջնորդ Գեղամ Եպս. Խաչերեան կ'ընթերցէ Արամ Ա.ի կոնդակը:

Ռեհ Քիւան - Պապիկեան կը կատարէ բացման խօսքը:

Երեսփոխան Ժաք Չուխատարեան կը փոխանցէ իր խօսքը:

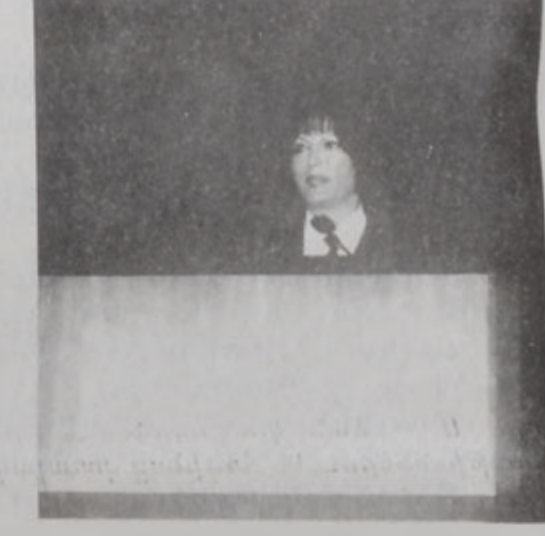
Մարո Մինասեան

Պողոս Մնասեան կը ներկայացնէ օրուան խորհուրդը:

Նաամաք Զեյնալան

Անայիս Ծամլեան

Ա. Ծամլեան ԼՕՒԻ 70ամեակի յուշանուէր կը յանձնէ առաջին տիկին Ա. Լահուտի...

... եւ ՀՕՄԻ Կ. Վարչութեան ատենապետուհի Մարո Մինասեանի

Ա. Լահուտ եւ Ա. Ծամլեան կը կիսեն 70ամեակի կարկանդակը:

Պաշտօնական հիւրերէն տեսարան մը:

Հանդիսութեան ներկայ հոծ բազմութիւնը:

Համագայինի ջութակահարներու անսամբլը:

Համագայինի «Քնար» պարախումբը ելոյթի պահուն: (Լուսանկարները՝ ՊԵՏՐՈՍ ԶԱՐՈՒԿԵԱՆԻ)

ՈԱՌՏԱՅԻ ՄԻԻԹԱՐԵԱՆ ԿԱՆԸ

Ս. ԱԻԹԱՅԻ ՍՐԲԱՅՄԱՆ 100ԱՄԵԱԿԻ ՏՕՆԱԿԱՏԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ս. Աիթայի սրբաբան 100ամեակին առիթով Կիրակի, 14 Մայիս ԿԼՏՈՐԷ ԵՍՔ Ժամը 5:30ին, Ռատուտայի Մխիթարեան վանքի ժամեր ԿԼՏՈՐԷ տեղի ունեցաւ միացեալ եկեղեցական արարողութիւն՝ Ռատուտայի եւ Խտայիոյ Քաշիա գիւղի ուխտատեղիներուն միջեւ:

Արարողութեան ներկայ էին երեսփոխան Ժաք Զուխտարեան, Լիբանանի մէջ Հայաստանի եւ Վատիկանի դեսպաններ Արման Նաւասարդեան եւ Ժոզէֆ Քասսիւնի, Պուրճ Համուտի քաղաքապետ Անդրանիկ Մարրեան, Մեծի Տանն Կիլիկիոյ Արամ Ա. կաթողիկոսի ներկայացուցիչ՝ Վարդան արք. Տեմիրճեան, հայ կաթողիկէ հա-

որ իր խոսքին մէջ յիշեց Պերճ Ժամկոչեանի ներկայութիւնը եւ անոր՝ Մխիթարեան վանքին նուիրուած նոր երգեհոնը:

Ս. պատարագը մատուցուեցաւ պիսակուրութեամբ Գրիգորիս վրդ. Սերենեանի:

Օրուան պատգամը փոխանցեց Վարդան եպօ. Աշգարեան, որ անդրադարձաւ Ս. Աիթայի կեանքին եւ անոր գործած Հրաշքներուն: Ան ընդգծեց, թէ Քաշիան դարձած է ուխտատեղի, որովհետեւ Ս. Աիթան հոն աւարտած է իր կեանքը եւ հոն ալ թաղուած:

Այնուհետեւ խօսք առաւ Քաշիայի արքեպիսկոպոսի

Իտալական պատուիրակուրիւնը

Վարդան եպօ. Աշգարեան եւ պատարագիչ հայրերը՝ քարոզի պահուն

Տօնակատարութեան տեսարան մը (Լուսանկարները՝ ՊԵՏՐՈՍ ԶԱՐՈՒԿԵԱՆԻ)

Իտալացի կրօնականներ՝ Գեորգ վրդ. Եղիայեանի հետ

մայնքի ներսէս Պետրոս ԺԺ. Թարմունի կաթողիկոս - պատրիարքի ներկայացուցիչ՝ Վարդան եպօ Աշգարեան, Մխիթարեան վանքի լուսարարապետ Գրիգորիս վրդ. Սերենեան, կրօնական եւ քաղաքական անձնաւորութիւններու 11 հոգինոց իտալական պաշտօնական պատուիրակութիւն մը, որուն մաս կը կազմէին Քաշիայի քաղաքապետ ճինո Էմիլի, Չերեթի Տիսփոյկի թոյլ քաղաքապետ՝ Ֆապիո Ռեմիճի, գրօսարժութեան պատասխանատու Ճիանփաուչի Թեյոնի, Քաշիայի քաղաքապետարանի զբոսակալիկը Լուչիանո Լիլլի, Սփոյթի թոյլ եւ Քաշիայի արքեպիսկոպոսի ներկայացուցիչ Աուկուսթինո եպօ. Ռոսսի, Քաշիայի Սայր տաճարի պատասխանատու Սենթենո վրդ. Պոլիվար եւ ուրիշներ, ինչպէս նաեւ՝ այլ հոգեւորականներ եւ ներկաներու հոծ ընթացքով:

ներկայացուցիչ Աուկուսթինո եպօ. Ռոսսի: Ան մտղթեց, որ Երրորդ Հագարածեակի ընթացքին Ս. Աիթան կը դառնայ տիպար կնոջ, իր սրբութեամբ, յոյսով եւ խաղաղութեամբ: Քաշիայի Սայր տաճարի պատասխանատու Սենթենո վրդ. Պոլիվար իր խօսքը փոխանցեց եւ ըստ, որ Քաշիա քաղաքը բարեկամական կապեր կը հաստատէ տարբեր քաղաքներու հետ, որոնց շարքին է նաեւ Պէյրութը: Ան մտղթեց, որ բոլոր հաւատացեալները հետեւին Ս. Աիթայի սրինակին:

Պաշտօնական խօսքերէն ետք տեղի ունեցան պղծման եւ նշխարահամարոյցի արարողութիւններ:

Այս առիթով, յաւարտ Ս. պատարագի, Քաշիան եւ Պէյրութը հուշակոչեցան քոյր քաղաքներ, ինչպէս նաեւ սրճուղեցաւ այս տօնակատարութեան համար պատաստուած ջահը, որ պիտի նուիրուի Քաշիայի Ս. Աիթա վանքին:

ԳԵՐՄԱՆԻԱ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԾԱՆԱԶՄԱՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐ

Վերջերս Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհրդորդ հրապարակեց մասնաւոր հաղորդագրութիւն մը, որուն մէջ ան կը ընէր վերջին շրջանին իր տարած գործունէութիւնը՝ Գերմանահայ կողմէ Հայկական Զեղասպանութեան ճանաչման անհրաժեշտ քայլերը:

Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհրդորդ Սեպտեմբեր 1998ին գերմանացի եւ հայ մասնագէտներ Հասարակ հրաւիրած էր խորհրդակցական ժողով մը համար: Հանդիպման մասնակցեցան Գերմանահայ մէջ Հայաստանի դեսպան Աշոտ Սիւկանեան, Բաֆֆի Քանդեան, դոկտ. Թեա Զոֆման եւ ուրիշներ:

Վերոյիշեալ հանդիպման ընթացքին տեղի ունեցած է միտքերու փոխանակում Գերմանահայ մէջ Հայկական Զեղասպանութեան ճանաչման աշխատանքը սկսելու դազմավարութեան մասին:

Ինչպէս վերոյիշեալ մասնով տեղեկատուութիւնը կ'ընէ, հետագային Գերմանահայոց Կեդրոնական Խորհրդորդի վարչութիւնը դոկտ. Թեա Զոֆմանի եւ Ժիլրայր Իոյարեանի ղեկավարութեամբ որոշած է Պերլինի մէջ ստեղծել աշխատանքային խումբ մը, որուն միացաւ նաեւ Հայկական Հարցերու Հաստատութիւնը:

Աշխատանքային խումբը արդէն պատրաստած է Հայկական Զեղասպանութեան ճանաչման խնդրանքով Գերմանահայ խորհրդարանին ուղղուած դիմումագիր մը եւ սկսած է ստորագրութիւն հաւաքելու աշխատանքը: Հաւարած է 250-ը ստորագրութիւն:

«ԵՐԿՐԱՊԱՆԵՐԸ ԸՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՄԲ ԶԵՆ ԶԲԱԴԻՐ»

ԿԸՆԵ ՍԱՍՈՒՆ ՄԻՔԱՅԷԼԵԱՆ

16 Մայիսին Ազգային ժողովի Երկրպագի պատգամաւոր Սասուն Միքայէլեան յայտարարութիւն մը կատարեց խորհրդարանին մէջ եւ ըստ, որ Երկրպագիները չեն զբաղիր քաղաքականութեամբ, այլ քաղաքականութիւնը կը զբաղի իրենց մտով: Ան պատգուց, որ անբարոյ են այն պատգամաւորները, որոնք այդքան շուտ մտոցան 27 հոկտեմբերի ոճրագործութիւնը: Միքայէլեան յայտնեց, որ Երկրպագիները պատասխանատու թեմէն չեն խուսափիր: Սպասեալն է պատգամաւոր տակաւին չէ աւարտած եւ Երկրպագիները առհասարակ նպատակ չունին սեփականաշարժողութիւնը պատերազմի արդիւնքները: «Այդպէս կրնան մտածել միայն անոնք, որոնք համար հայրենիքը տնայնակ հողաւոր մըն է», յայտարարեց Սասուն Միքայէլեան:

Միքայէլեան հաստատեց, թէ Երկրպագի կը շարունակէ իր գործունէութեան անոնցքը նկատելով զոհուած եւ վիրաւոր պատանդարիկներու ըստանիքներու հոգեբանական ծառայութիւնը, իսկ զինադադարի խախտման պարագային ան չի հրաժարի իր պատասխանատուութեան բարձր ստանդարտը: «Թող ոչ ոք մտքէն անցնէ, թէ ի զօրն է արմատախիլ ընել Երկրպագի», եզրակացուց Սասուն Միքայէլեան: Յայտնեց, թէ 15 Մայիսին Սասուն Միքայէլեան դիմում ներկայացուցած էր «Միասնութիւն» ղաշինքէն դուրս գալու համար:

ՌՈՒՍ-ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՌԵԶՄԱՎԱՐԱԿԱՆ ՀԱՄԱԳՈՐԾԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿԱՅԱՅԱԾ ՓԱՍՏ Է

Նախապէս ամփոփ գիծերու մէջ տուած էինք Ռուսիոյ պաշտպանութեան նախարարութեան միջազգային ռազմական համագործակցութեան գլխաւոր վարչութեան պետ զօրավար Լեոնիտ Իվանովի արտայայտութիւնները՝ հայ-ռուսական զինուորական համագործակցութեան մասին:

Ստորեւ կու տանք «Հայոց Աշխարհի» զօրավար Իվանովին հետ ունեցած հարցազրոյցը, որ նոյն թեմաները կը շօշափէ:

ՀԱՅՅՈՒՄ.- Պրն. զօրավար, Ռուսաստանի նոր ռազմական վարդապետութեան համատեքստում ի՞նչպէս էք գնահատում հայ-ռուսական համագործակցութեան ներկայ փուլը. ի՞նչ դեր ունի այս առումով Հայաստանում տեղակայուած ռուսական ռազմակայանը:

ՊԱՏԱՍԻԱՆ.- Այսօր ԱՊՀի անվտանգութեան պայմանագրի ստորագրման 8րդ տարեդարձն է: Հայաստանը առաջին իսկ օրից այդ պայմանագրի գործուն անդամ երկրներից մէկն է եւ վարում է այնպիսի քաղաքականութիւն, որպէսզի հաւաքական անվտանգութեան պայմանագիրը լիմի ազդու մեթոտով անդամ պետութիւնների նկատմամբ ցանկացած յարձակողական գործողութիւն կանխելու առումով: Հայաստանը նաեւ աշխուժօրէն մասնակցում է հակոտնադիմապաշտպանութեան համակարգի ստեղծմանը:

Բացի բազմակողմ համագործակցութիւնից, յաջողութեամբ են զարգանում ռուս-հայկական երկկողմ յարաբերութիւնները ռազմական բնագաւառում: Մենք չենք թաքցնում, որ շահագրգռուած ենք Հայաստանի ռազմական անվտանգութեան ապահովմանը: Կարող ենք ասել, որ երկկողմ համագործակցութեան շրջանակներում յաճախակի են շփումները ռուս եւ հայ զինուորականների միջեւ: Իւրաքանչիւր ամիս տեղի են ունենում հանդիպումներ բաւական բարձր մակարդակով, նպատակ ունենալով գտնել նոր հեռանկարներ համագործակցելու եւ մեր երկրների պաշտպանութեան կողմէ բարձրացնելու համար: Ուզում ենք ընդգծել, որ դա ուղղուած է որեւէ երրորդ պետութեան դէմ, ամէն ինչ արւում է միջազգային պարտաւորութիւնների շրջանակում:

Հ.- Հայ-ռուսական ռազմավարական գործընկերութիւնը կարելի է կայացնել փաստ համարել, թէ՛ ղեռ առկա է չիղրացած ներուժ եւ հնարաւոր է յարաբերութիւնները ամրապնդել:

Պ.- Այո, կարելի է արժանագրել, որ ռուս-հայկական ռազմավարական համագործակցութիւնը կայացած փաստ է: Սակայն կատարելագործում են ընդունել կայ: Ռուսաստանում սովորում են Հայաստանի ռազմական քաղաքական վերաբերմունքը: Մենք ամրացնում ենք Հայաստանում գնունուող ռազմական խառնիքը արդիականացնելով ռազմական սարքաւորումները: Հնարաւորութեան դէպքում օգնում ենք նաեւ Հայաստանի զինուած ուժերին: Խօսքը չի գնում ռազմական ներուժի այնպիսի չափերով մեծացման մասին. որը կը դառնար պակասապահով գործօն: Միայն պաշտպանութեան անհրաժեշտ մակարդակը պահպանելու խնդիր է դրուած: Ցաւօք, Անդրկովկասում իրավիճակը ընդհանուր առմամբ կայուն չէ եւ նոր հակամարտութիւնների կանխման երաշխիքը նաեւ զինուած ուժերն են, ռազմական ներուժի հասարակաշրջութիւնը:

Հ.- Ռուսական մամուլում յաճախ է գրուում, որ հայ-ռուսական յարաբերութիւնները պայմանաւորուած են անժողով: Չեր կարծիքը. արդեօք համապատասխան է իրականութեանը:

Պ.- Բարեկամութեան, համագործակցութեան եւ փոխօգնութեան մասին պայմանագիրը մեր երկու երկրների ռազմավարական ուղեգիծն է:

Ի հարկէ, այն անելի արդիւնաւետ է իրականացում, եթէ տարբեր կառոյցների միջեւ ստեղծուած են ոչ միայն գործընկերական յարաբերութիւններ: Ռուս եւ հայ շատ սպանելու միասին են ծառայել, կռուել միասին: Ինչպէս կարող ենք այդ արտակարգ եղբայրութիւնը ջարդել: Այլ հարց է, որ մենք խանդով ենք վերաբերում, երբ փորձ է արւում խաթարել այդ յարաբերութիւնները տանել այլ ուղղութեամբ: Դուք կարծում էք, մենք չենք նկատում, որքան յաճախ են Միացեալ Նահանգների զինուորականները փորձում սեպ խրել մեր յարաբերութիւնների մէջ: ՕՊԱՍԻ զինուորականները սեմինարներ են կազմակերպում, ուր նուրբ թելի պէս խօսակցութիւնները պատուում են հինգ ռուս-հայկական ռազմական համագործակցութեան շուրջ: Դա նրանք ձեռնարկ չէ: Ես բաց կարող եմ ասել, որ Միացեալ Նահանգները, ՕՊԱՍԻ երկրները աշխուժ աշխատում են հիմնական նպատակ ունենալով, թոյլ տալ մեր համախմբումը: Եթէ բոլորը թալ լինեն մեզ հետ կը լինէր կառավարել: Այդ բոլորն է Ռուսաստանին: Այնուհետ, ուր նկատուում է իրական համարկում, իսկոյն միջամտում են մեր անդրկովկասումնեան հիւրերը:

Հ.- Սակայն երբեմն տպաւորութիւն է ստեղծուում, որ այս կամ այն պաշտօնեայի փոփոխութիւնից փոխում են նաեւ երկրների յարաբերութիւնները: Այդպէ՛ս է արդեօք եւ ի՞նչ կ'աւել այն շահաւորումների կապակցութեամբ. թէ ռուսական հրամանատարութիւնը ընդգրկուած է հայաստանեան վարչից գործընթացներում եւ իր շահերն է հետապնդում:

Պ.- Անկասկած, քաղաքականութիւնը

իրականացում է որոշակի դէմքերով: Եթէ այդ անձինք ծառայում են ռազմավարական ուղեգիծին, որ առկայ է հայ-ռուսական յարաբերութիւններում, ապա մեր ռազմաքաղաքական դաշնակցային յարաբերութիւնները կը շարունակուեն: Մեզ անհանգստութիւն կարող է պատճառել պետութեան քաղաքական ուղեգիծի փոփոխութիւնը:

Ինչ վերաբերում է հայ զինուորականներին, ապա ինչքան զօրավարներ կան հայկական բանակում, ես նոյնքան բարեկամներ ունեմ: Զինուորականների առումով չեն անհանգստանում, որքան մարդիկ են նուիրում հայ-ռուսական ռազմական համագործակցութեանը:

Շահարկումների առնչութեամբ, թէ մենք զինուորականները միջամտում ենք քաղաքական գործընթացներին, իրականութեամբ չեն համապատասխանում: Այո, Ռուսաստանը ուղղակի շահեր ունի Հայաստանում: Դրա էութիւնն այն է, որ մեր ռազմավարական յարաբերութիւնները պահպանուեն, Հայաստանը լինի կայուն եւ ուժեղ ինչպէս ռազմական, այնպէս էլ տնտեսական տեսանկիւնից. լինի բարեկամ եւ գործընկեր Ռուսաստանի համար: Սրանք են մեր շահերը: Շահարկումները նշանակում են, որ ինչ-որ մէկին դուր չի գալիս, որ Ռուսաստանում օգնում է Հայաստանին: Այսօր ապատեղեկատուութիւնը հզօր գէն է: Կարծում եմ, որ դա օգտագործում է զատուելով հայկական մամուլից, էլեկտրոնային տեղեկատուութեան միջոցներից, Միացեալ Նահանգների դեսպանութիւնում անելի աշխուժ է, քան մենք: Բայց այդ աշխուժութիւնը ուղղուած է մեր յարաբերութիւնները խաթարելու:

Միացեալ Նահանգները բաւական լուրջ յաջողութիւնների են հասել Անդրկովկասի այլ երկրների հետ յարաբերութիւններում, այդ թւում եւ ռազմական ոլորտում:

Հ.- Ի՞նչպիսիք է Անդրկովկասում տեղակայուած ռուսական ռազմակայանների ճակատագիրը:

Պ.- Ինչ վերաբերում է ռուսական ռազմական խառնիքների դուրսբերմանը Վերաստանից, ապա մենք միայն աւարտել ենք բանակցութիւնների առաջին փուլը եւ յայտնել ենք մեր մօտեցումները: Եւ երբ մեզ իսկապէս յայտնեցին բոլոր խառնիքները դուրս բերելու ժամկէտների մասին, իսկ դրանք կարճ ժամկէտներ են, մենք ուղղակի վրացական կողմի ուշադրութիւնը իրաւիւրեցինք Պոլսի վեհաժողովին: Իսկ այնտեղ խօսք չի եղել ռազմակայանների դուրս բերման մասին:

Այո, ուղղակի ժամկէտների շուրջ պետք է պայմանաւորուել, բայց դա փախուստի նման չի լինելու: Եւ չի լինելու այնպիսի վիճակ, որ բանակցութիւնները աւարտուելուց յետոյ անմիջապէս սկսելու ենք տեղափոխութիւնը: Այսպիսով, խօսքը գնում է ռուսական ռազմական խառնիքների եւ հաստատութիւնների պահպանման մասին Վրաստանում, եւ մենք շարունակելու ենք այս ուղեգիծը:

Ինչ վերաբերում է Գիւմրիի ռազմական խառնիքին, ապա դա, մեր ընդհանուր կարծիքով, կայունութեան գործօն է շըրջանում: Հայաստանի նկատմամբ յարձակողական գործողութիւնները կանխող գործօն է: Ինչպէս մենք ենք կարծում, Հայաստանի եւ քաղաքական, եւ ռազմական ղեկավարութիւնը այս հանգամանքը կակաւածի տակ չի գնում:

Հ.- Այսօր շատ է խօսուում համակովկասեան անվտանգութեան համակարգի ձեւաւորման անհրաժեշտութեան մասին: Ի՞նչ դիրքորոշում ունի ռուս զինուորականութիւնը այս հարցում:

Պ.- Եթէ խօսք է գնալու շրջանի անվտանգութեան մասին, ապա պետք է խօսել ամբողջ շրջանի մասին, իսկ այստեղ Հայաստանին, Ազգայնապետին, արտասահմանի Ռուսաստանի շահերն են, նաեւ Թուրքիային: Անելի թիչ են Միացեալ Նահանգների շահերը, եւ այնտեղ, ուր Միացեալ Նահանգների զօրքերն են ներկայ, այդ շրջանում կայունութիւնը չի անկանում: Մենք պատրաստ ենք մասնակցել շրջանի անվտանգութեան խնդիրների բեմարկմանը, բայց բոլոր պետութիւնների շահերը հաշուելու անհրաժեշտ է: Սակայն ՕՊԱՍԻ երկրայինութիւնը նախկին Խորհրդային Միութեան հանրապետութիւնների տարածքում անընդունելի է մեզ համար:

Հ.- Հայաստանի արտաքին գործոց նախարար Վ. Օսկանեանը վերջերս յայտարարեց, որ Հայաստանում տեղակայուած ռուսական ռազմակայանը ստեղծուած է երրորդ կողմից վտանգը կանխելու եւ կայունութիւնը պահպանելու համար: Դուք համաձայն եք այդ մօտեցումին:

Պ.- Այո, ես կիսում եմ այդ մօտեցումը եւ դա իսկապէս այդպէս է: Մեզ համար շատ ցանկալի է, որ Հայաստանում կայունութիւն լինի: Ցանկացած երկրի ներքին անկայունութիւնը օգտագործուում է երրորդ ուժի կողմից: Այդ պատճառով էլ մենք պետք է հետեւենք, որ Հայաստանի զինուած ուժերը լինեն մարտունակ: Պէտք է հետեւենք նաեւ, որ ռուսական ռազմակայանը համապատասխանի այն վտանգների մակարդակին, որ այսօր առկայ են Անդրկովկասում:

Ռուսական ռազմակայանի ներուժի եւ մեր ռազմաքաղաքական ու զինական կազմաճեղքի համագործակցութեան համագնացումը, ինչպէս նաեւ Հայաստանի կայուն զարգացումը հնարաւորութիւն կը տան պահպանել խաղաղութիւնը հայկական հողում:

«ՀԱՅՈՑ ԱԵՆԱԲՆ»

ՅԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ԵՆՈՒՄՆԵՐ

85 ՏԱՐԻ ԵՏՔ՝ ՀԱՅԵՐՈՒ ՍՊԱՆԴԸ ԿԸ ՀԱԼԱԾԷ ԹՈՒՐՔԻԱՆ

Հայկական Յեղասպանության 85րդ ամեակը անհրաժեշտ չանցաւ միջազգային մամուլի կարեւորագոյն թերթերուն կողմէ: Հրատարակուած յօդուածները կեդրոնացան Թուրքիոյ մերժումի թաղաքակառուցեան եւ հայկական գիտակցութեան մէջ Յեղասպանութեան յուշի գոյատեւման վրայ:

Ամերիկեան գլխաւոր օրաթերթի՝ «Նիւ Եորք Թայմզ»-ի Թուրքիոյ թղթակից Սթեֆըն Զինգըր այցելած է Խարբերդ (այժմ Էլազիկ) եւ կենդանի պատմումը կը վերաբարձի հայկական ջարդերու իրողութիւնը:

Յօդուածը, զոր թարգմանաբար կու տանք ստորեւ, լոյս տեսած է «Նիւ Եորք Թայմզ»-ի 10 Մայիսի թիւին մէջ:

Ըճակի ափին փոռուած ամառանոցներու թիւերն իր արեւմտեան միակ մտացողներն են այն օրերէն, երբ շրջանը հայկական կեանքի կորուցող կը կազմէր:

Հանգուցաւոր ծառերէն մէկը կը կանգնէր երկար ժամանակէ ի վեր քանդուած հայկական եկեղեցիին կողքին: Կայծ անիկա կը ստուերէն Յմամեայ Թահիր Չաքիրպլը, որ նախուածքը յառաձ է իր այգիներուն եւ վարը պսպղացող Հագար լիճին:

«Հայերու տարին ղէկի վեր» այնտեղ, եւ սպաննեցին», ըսաւ Չաքիրպլը՝ մատնացոյց ընելով վերջի բոլորը: «Իրականութեամբ փոքր մը բացին ծնողներս պատմած են ինձի»:

Աւելի քան մէկ միլիոն հայեր կ'ապրին այժմ իրեն Արեւելեան Թուրքիա ծանօթ շրջանին մէջ, մինչեւ որ անոնց հաւաքակառուութիւնը տարտրդնուեցաւ 85 տարիներ առաջ, գարնան, պայծառ գեղային մարտապարտման ախրի մը ընթացքին: Պատահածին տարբեր երեւոյթները ցարդ տաք բանավէճերու ենթակալ են, սակայն այստեղ, ուր սպանութիւններ տեղի ունեցան, քիչեր կը կասկածին պատահածին վրայ:

«Գարգններուն մէջ այս մասին չեն սորվեցրեր. բայց, եթէ հետաքրքրուած ես, շատ ձեւեր կան որոնք մը յայտնաբերելու համար», կ'ըսէ Հյազիկի (Խարբերդ) ընակիչներէն համալսարանաւարտ Եասիմին Օրհան: «Բազմաթիւ հայեր սպանուեցան. ասիկա հաստատ է», կ'աւելցնէ ան:

Օրհան կ'ըսէ, թէ ջարդերուն մասին յաճ է իր մեծ մորմէն: Այստեղ, Արեւելեան Թուրքիոյ մէջ, սերունդներու յարկողականութիւնը բանաբար չէ եղած ջնջելու համար սպանութիւններու յիշողութիւնը:

Այսուհանդերձ երկրին մնացեալ բաժնին մէջ մարդէկ քիչ բան գիտեն 1915ի սպանութեանը մասին: Թրքական բնագիրներ անոնց կ'ակնարկեն անուղղակիօրէն: Անոնք կ'ընդ գծեն, թէ Հայ

գինեայնորը ըմբոստացած էին փոլզուող Օսմանեան կայսրութեան ղէմ եւ կը թերացնաւ հատեն կամ կ'անտեսեն հարիւր հազարաւոր քաղաքացիներու սպանութիւնը՝ ձախող ըմբոստութենէ կտրուած:

Այս ժամանակահատուածը վերծանելու մտտեցումները միջազգային քարոզչական պատերազմ մը յառաջացուցած են Հայաստանի եւ Թուրքիոյ միջեւ:

Հայկական ճնշումի խմբակները կ'ուզեն, որ օտար պետութիւններ յայտարարեն, թէ 1915ին պատահածը Յեղասպանութիւնն էր: Կարգ մը Հայ պաշտօնակառուներու կարծիքով, եթէ Թուրքիոյ պարտադրուելի ընդունելու այդ մէկը, իրենց յայտարարութիւնը ընդունելու հատուցեցան, եւ օրին հայերու սեփականութիւնը եղող հողերու վերադարձի պահանջ:

Թուրք գիււանդակները վճարականօրէն կը դիմադրեն այս ջանքերուն: Անոնք կը հաստատեն, որ թէ՛ քրիստոնեաներ եւ թէ՛ իսլամներ սպանուած են 1915ին, ուրեմն անարդար է մեղադրել մէկ կամ միւս կողմը:

Թուրքերուն մեծամասնութեան համար 1915ը հեռուոր ղէպ մըն է, սակայն հայկական գիտակցութեան մէջ անիկա կենդանի եւ միայնակ ներկայութիւն է: «Յեղասպանութիւնը» նշումով ծանօթ երկրի գիտակցութիւնը սուր է նշխարհի տարածքին հայկական համայնքներու մէջ: Անիկա յաճախ կ'ընկերակցի Թուրքիոյ անուղղայ կեցուածքին ղէմ բուռն գայրոյթի:

Չալոյնթը ըրտութեան վերածուեցաւ 1970ականներուն եւ 1980ականներուն, երբ ինքզինքը Հայկական Յեղասպանութեան քումանտներ կոչող խմբակ մը նախաձեռնեց արշաւ մը՝ թրքական կառավարութեան ղէմ: Իրեն հետեւանք թուրք գիււանդակները սպանուեցան Միւնխենցներու մէջ թէ՛ յայտը, ինչպէս նաեւ ռմբակահարուցան թրքական թիրախներ, ներառեալ՝ Փարիզի «Սըրի» սղակայանի թրքական Օղանաւային Ընկերութեան բաժինը:

Այնուհետեւ ճակատամարտը փոխադրուած է ղիւանդակիտական մակարդակի վրայ: Իւրաքանչիւր գարնան օտար ղեկավարներ կը կատարեն սպանութիւններ ոգեկոչող հաստատումներ գգուչաւոր բառամթերքով: Անցեալ ամիս նախագահ Քլիմթըն հրապարակեց յայտարարքի մը՝ ոգեկոչելով «20րդ դարու մէջ մեծ ողբերգութիւն մը՝ Օսմանեան կայսրութեան վերջին տարիներուն մատուցած սպանութեան միլիոն հայերու տեղահանութիւնն ու ջարդերը»: Ան չգործածեց «Յեղասպանութիւն» բառը:

Վերջին տարուան ընթացքին Թուրքիա մեծապէս բարեխառն է իր յարաբերութիւնները Յուրաստանի հետ, սակայն Հայաստանի հետ փոքր

յառաջդիմութիւն արձանագրուած է: Երկու երկիրները յախումի մէջ են քաղաքական տարբեր հարցերու շուրջ, սակայն հայկական հոգին ճեղքած 1915ի վերջը գրագրական մեծ դեր ունի գանդք իրարմէ հեռու պահելու մէջ:

Վերջին ամիսներուն Հայեթիւրէք հաստատութեան առաջին ճիգերը տեղի ունեցան. ասոնցմէ մէկը Շիքակոյի համալսարանի մէջ Հայ, Թուրք եւ ամերիկացի ակադեմիականներու գիտաժողովն էր՝ միացեալ ուսումնասիրութիւններով մեկնաբանելու 1915ի ղէպերը:

«Ասիակ գիտնաբաններու ուսումնասիրութիւնն է, որ գրած եմ կեանքին ընթացքին», ըսաւ Պոլսոյ համալսարանի դասախօս Սելիմ Տերինկիլը՝ հայեթիւրէք յարաբերութիւններու մասին իր պատրաստած ուսումնասիրութեան մասին: «Հայկական տագնապը յանդիմող ուսումնասիրելը ակադեմիայի զարգացումը կ'ապահովէր կը նմանի», կ'աւելցնէ ան:

Շիքակոյի մէջ հանդիպած ակադեմիականները ծրագրած են զարգացնել հանդիպելը: Այլ խումբ մը ծրագրած է շարք մը խորհրդաժողովներ կազմակերպել գարնան, Աւստրիոյ մէջ:

Այլ նախաձեռնութեամբ մը իրենց 20ական տարիքին մէջ թուրք եւ հայ եսթըր կ'ընդարձակէ մը կ'ընդունի իրենց երկրներու յարաբերութեանը բարելաւման համար: Խմբակին առաջին ծրագրելիքը պիտի ըլլայ հանգանակութեամբ մը հայկական եկեղեցի մը վերականգնել Վանի մատակայքը: Արեւելեան Թուրքիոյ մէջ գտնուող քաղաք մը, որ ժամանակին հայերու մայրաքաղաքը եղած է: «Այսպիսի բան բնաւ չէ փորձուած», կ'ըսէ կազմակերպիչներէն Թուրք թղթակից Սաֆայ Փայել: «Կ'ուզեմք միասնութեան օրինակ մը տալ երկար ատեն ղրաքնութեան մէջ ապրած, սակայն այժմ իրարմէ օտարացած երկու ժողովուրդներուն: Եկեղեցի մը վերականգնելով՝ հոգիներ վերականգնած պիտի ըլլանք»:

Հյազիկ պարգապէս վայր մըն է այն շրջաններէն, ուր հայեր սպանուեցան օսմանցի գիւնուորներու եւ քիւրտ գեղախումբերու կողմէ 1915ի գարնան եւ ամբար: Տրուած ըլլալով, որ ղէպերուն Ատենի բազմաթիւ օտարահպատակներ կ'արդիւնէին այս շրջանին մէջ եւ գրի առած են իրենց ականատեսի վկայութիւնները, այստեղի ջարդերու անսովոր կերպով եւ լաւապէս արձանագրուած են: Յիշեալ օտարներէն մէկը ամերիկացի հիւպատոս Լեսլի Տէյլիսն էր, որ ջարդերէն ետք շրջագոյն մը կատարեց Հագար (օրին կ'ըսուի անուրձ ծանօթ) լիճի ափերուն. ան հետագային գրեց: «Հագար հազարաւոր հայեր, մեծամասնութեամբ անսոցական կիներ են մասնակցներ, մոլորուած էին անոր ափերուն եւ բարբարոսաբար հաշմուած»:

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Հայ Սպանութեան Միութեան 90ամեակի գլխաւոր շքանշանը Հայաստանի մէջ 14 օր տեւողութեամբ: գլխաւոր շքանշանը տեղի կ'ունենայ 18 Սեպտեմբերէն 28 Սեպտեմբեր:

Մասնակցութեան սակ հշդուած է՝ 1000Տ առանձին սենեակ 730Տ գոյգ կեցութիւն 700Տ եռեակ կեցութիւն

Այս գիւններուն մէջ ներառեալ են ծրագրեալ հաւաքներու եւ պատկերներու հետ անհնչուող բոլոր ծախսերը:

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մասնակցել, կը ինքնուրուք: որ ամենաուշը մինչեւ 10 Յունիս 2000 կայ հաստատեն եւ տեղեակ պահեն 10 Յի Մրջանային Վարչութիւնը, հեռաձայնելով՝ 01/265359 թիւերուն:

ՀՄԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՀՄԻ Մրջանային Վարչութիւնը կազմակերպած է ամենաուշը 6ամբար Մարտի 15-է 15 Յունիս 29 Յունիս 2000ին: Սոյն 6ամբարին կրնան մասնակցել 12էն 16 տարեկան սփիւղաբնայ պատանիները: Մրաքիւրը կ'ընդգրկէ հանելի ժամանցներ, շքանշաններ, պատկերներ եւ հանգիւյրումներ:

Բոլոր անոնք, որոնք կը փափաքին մասնակցել, կը ինքնուրուք: որ ամենաուշը մինչեւ 10 Յունիս 2000 կայ հաստատեն եւ տեղեակ պահեն 10 Յի Մրջանային Վարչութիւնը, հեռաձայնելով՝ 01/265359 թիւերուն:

ՀՄԻ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՍՐԲՈՑ ԸՈՒՓՍԻՄԵԱՆՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Տնօրէնութիւնը բաց կը յայտարարէ 2000 - 2001 դպրոցական տարեշրջանի արձանագրութիւնները 18 Մայիս 2000է սկսեալ ամեն օր առաւօտեան ժամը 8:00էն 2:00, բացի Շաբաթ եւ Կիրակի օրերէն:

Գիրացնելու համար վերամուտի գրասենեակի աշխատանքները արձանագրութիւնը պարտադիր է ներկայ աշակերտութեան:

Նորից աշակերտները պարտին իրենց հետ բերել ինքնուրուք բուրձի լուսապատճէ կամ իրարած-բայտ, սկրտութեան վաւերագիր, պատուաստներու եւ քաղց փիճակի վկայագիր եւ 4 լուսանկար:

Մանկապարտէզ կ'ընդունուի երեք տարեկանէ վար փոքրիկները, պայմանաւ որ կարողութիւնը ունենան հասկնալու եւ հասկցուելու:

ՏՆՕՐԸՆՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՅ-ԲՐԻՏԱՆԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԱԿԱՆ ԽՄԲԱԿՅՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՒՔԿՈՉԷ ԺԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ 85ՐԴ ԱՄԵԱԿԸ

Մայիս 8ին Ուեսթմինսթըրի Ա. Մարկարէթ եկեղեցւոյ մէջ հայ-բրիտանական խորհրդարանական խմբակցութիւնը կատարեց յատուկ պաշտամունք մը՝ նուիրուած Հայկական Յեղասպանութեան 85րդ ամեակին: Պաշտամունքին նախագահեցին Ուեսթմինսթըրի եւ Ա. Մարկարէթ եկեղեցւոյ քահանայապետ հայր Իւապրոթ Իւայթ եւ Բրիտանիոյ Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ թեմի առաջնորդ Լիդշէտ արք. Կիզիրեան:

Իրիտանիոյ խորհրդարանին դիմացը գտնուող եկեղեցւոյ մէջ մատուցուող պատարագին ներկայ եղան Անգլիոյ խորհրդարանի անդամներ Ուեսթմինսթըրի, Բեւեռլինթընի, Չելսիի եւ Լիլինկի քաղաքացիները, օտար դիւանագիտական ներկայացուցիչներ, կառավարական պաշտօնատարներ եւ հայ հասարակական գործիչներ:

Պաշտամունքին ընթացքին հայ-բրիտանական խմբակցութեան հիմնադիր անդամներէն լորտ Օւանը ընթերցեց «Աստուածաշունչ»-է հատուած մը, ապա երգեցան շարականներ եւ օրհներգեր:

Իր խօսքին մէջ խմբակցութեան նախագահ խորհրդարանական լորտ Ուոլփոլ ըսաւ. «Հերոսական եւ ուրախալի բազմաթիւ առիթներ ոգեկոչուած են այս եկեղեցւոյ մէջ, սակայն այսօր հաւաքուած ենք լիջելու համար Հայկական Յեղասպանութեան 1,5 միլիոն գործերը»: Իր անձնական խորհրդածութիւններու աւարտին լորտ Ուոլփոլ կարդաց Լեւոնայի Հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ.ի այս առիթով յղած պատգամը:

«Երախտագիտութեամբ կը լիջենք ճիգերը լորտ Պրայիսի եւ պատմագետ Անճոլտ Թոյնկիի, որոնք ապարդիւն կերպով փորձեցին փոխել ղէպերուն ընթացքը Լրեւստեան Հայաստանի եւ պատմութեան: Գոհունակութեամբ կը լիջենք Մ'անչեսթըրի եւ բրիտանական այլ մեծ քաղաքներու մեծ ցոյցերը, երբ հազարաւոր ցուցարարներ պահանջեցին Յեղասպանութեան դադարեցումը. կ'ըսէ կաթո-

ղիկոսը: Գարեգին Բ. իր պատգամը եզրափակելով՝ կ'ըսէ. «Կ'աղօթենք այն օրուան համար, երբ Յեղասպանութիւնը պիտի լիջուի, բայց բնաւ չկրկնուի: Կ'աղօթենք այն օրուան համար, երբ ազգեր, որոնք գործած են նման ոճիքներ, ընդունին իրենց լուսնային ու պատասխանատուութիւնը եւ հաշուետու մկատուին»:

Պաշտամունքի ընթացքին Ա. Սարգիս եկեղեցւոյ երգախումբը երգեց շարականներ, որոնցմէ ետք Լիդշէտ արք. Կիզիրեան աստուածաշունչային ընթերցումներ կատարեց: Այնուհետեւ Հայաստանի նախկին վարչապետ եւ նախկին դեսպան Արմէն Սարգիսեան իր արտասանած պատգամին մէջ մէջբերեց Ուեսթմինսթըրի խօսքերն եւ ըսաւ, որ «ան առաջին արեւմտեցի ղեկավարներէն էր, որ (1921ին) գրեց Օսմանեան կայսրութեան մէջ հայ ժողովուրդի «մաքրագործման» մասին»:

Լօթթ ստանամեակ առաջ Չրջիլ գրած է. «Պատմութիւնը ի գուր պիտի փնտռէ «Հայաստան» բառը», սակայն Սարգիսեան աւելցուց, որ «եթէ ան տակաւին ողջ ըլլար, պիտի գործարար, որ Հայաստան շուտով պիտի ստանէ իր անկախութեան տասնամեակը: Հայերը անգամ մը եւս ընտրած են ազատ եւ անկախ ապրիլ իրենց հայրենիքին մէջ»:

Յեղասպանութեան ճանաչման ակնարկելով Սարգիսեան ըսաւ, թէ «տասնամեակներէ ի վեր Թուրքիա-լուրեան պատ մը» կանգնեցուցած է մարդկութեան ղէմ հսկայական այս ոճիքին պատմական իրողութեան ղէմ, որ տեղի ունեցաւ Օսմանեան կայսրութեան մէջ՝ 85 տարիներ առաջ»:

Ան մատնանցեց, թէ «ոչ ակադեմիական, ոչ ալ քաղաքական բացատրութիւնը կրնայ արդարացում մը գտնել նման տարողութեամբ ոճիքի մը», աւելցնելով, թէ «մարդկութեան ղէմ որեւէ ոճիք գերազանցապէս բարոյական հարց է: Պատճառաբանումը կամ քա-

Այնուհետեւ շրջանին հայկական տունները, դպրոցներն ու եկեղեցիները քանդուած են կամ լքուած: Նոր գիւղեր ծած են լիճի ափերուն: Բնակիչները դաշտագնացութեան ելած են թիթեխի ծառերուն տակ, գործ հայեր դար մը առաջ տրուած էին իրենց տուններուն շուրջ:

Տակաւին կարելի է հայկական կեանքի նշույները գտնել այստեղ. Հյազիկի հնագիտական մէկ խանութին մէջ 250 տոյարով կարելի է գնել պղնձեայնափս մը՝ հայկական իւրաքանչեւ տաւերով, իր նախկին սեփականատիրոջ անուան փորագրութեամբ:

Անցեալ ամիս երկու մարդ կը ջանային պեղել վայր մը, որ կը կարծուէր, թէ հայկական գերեզմանոց մը եղած է: Ըստ երեւոյթին, անոնց փորնուածք ոսկի էր, որ ըստ տեղւոյն քահանային, յաճախ կը թաղուէր հարուստ հայերուն հետ:

Հեռաձայնի տեղական կեդրոնին պատասխանատուն՝ Նեւզաթ Կոնուլթաս կը նկատուի շրջանի պատմաբանը, որովհետեւ մանկութեան ժամերով յաճ է հօրը անցեալի պատմութիւնները: Այստեղ ապրող մարդոց մեծամասնութեան նման, եւ ի տարբերութիւն Թուրքիոյ միւս շրջաններուն մէջ ապրողներուն, ան գիտէ, թէ ինչ պատահեցաւ 1915ին: «Ուրիշներ չեն գիտեր, որովհետեւ հոս չեն ապրած»: Հայրս ըսած է, թէ այն ատեն Թուրքիա տկար էր, իսկ հայերը որոնչեցին կազմակերպել ըմբոստութիւն մը: Ապա եկաւ գանդքը ջարդելու հրամանագիրը: Գրեթէ բոլորը սպանուեցան: Պատերազմ չէր, այլ ջարդ», կ'ըսէ Կոնուլթաս՝ ըմբռնով իր թէյը:

Թրքական իշխանութիւնները չեն ընդունիր այս տարբերակը, իսկ բազմաթիւ Թուրքեր ընտանեւ յսեր այդ մասին: Թրքական օրաթերթի մը հրատարակած մէկ քարտիւսը ցոյց չի տար այս հողերուն դարերէ ի վեր հայութեան պատկանած ըլլալը:

Շրջանի պատմական վարքերուն մէջ գործաւոր ցուցատախտակներն ու պլուշիւրները յաճախ կը գեղչեն կամ գանց կ'առնեն հայկական վաղմիկ ներկայութեան փաստերը: Ըստ վերջին ճամբորդական գրքոյկին, «պահակներ ցուցմունք ստացած են գաղտնաբար մտիկ ընել գրասաղջութեան ուղեցոյցներուն, որոնք կրնան փորձուիլ պատմել այլ պատմութիւն մը»:

Այսուհանդերձ, ան որ կը ջանայ բան մը գիտնայ 1915ի ղէպերուն մասին, պէտք է որ հոս գայ:

«Այստեղ հայկական շրջան կը, սակայն այժմ անոնք չկան», կ'ըսէ աշխատաւոր մը՝ Սեւակ Կոնուլթասը: «Սպանուած, ջարդուած, հայածած են: Մեր կառավարութիւնը չ'ուզեր ընդունիլ այդ մէկը: Ինչու պիտի ուզէ թոյլ տալ անոնք թիթու է», կ'ըսէ ան:

ղաքական մտածողութիւնը չեն կրնար կեանքի կոչել ամբողջապէս կործանուած ժողովուրդ մը: Մարդկային կեանքի կորուստը, ահիկա ըլլալ տասը հազար 300 հազար կամ 1,5 միլիոն, անձեղ մարդիկ սահը, ուր, երբ եւ ինչպէս որ ալ պատահի անիկա, կը սնայ անընդունելի արարք մը՝ անկախ ազգային, ցեղային կամ կրօնական ազգակներէ»:

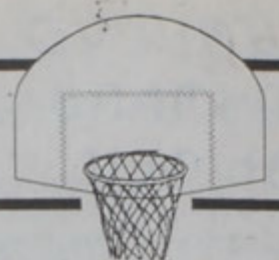
Ինչ կը վերաբերի հայ-թրքական յարաբերութիւններուն, Սարգիսեան ըսաւ. «Իսկ պատմական ճշմարտութեան ընդունումը հիմնական ազգակ մըն է Թուրքիոյ եւ Հայաստանի միջեւ երկկողմանի, բնական եւ առողջ» յարաբերութիւններ հաստատման, ինչպէս նաեւ ամբողջ շրջանի խաղաղութեան եւ կառուցութեան համար: Ինչ նշեց, թէ «այս ոգեկոչման հանդիպումը գորտուր վկայութիւն մըն է այս հարցին եւ անոր լուծման գծով գոյութիւն ունեցող հետաքրքրութեան»:

Ինչեք, թէ հայ-բրիտանական խորհրդարանական բազմակուսական խմբակը հիմնադրեց 1991ին լորտ Օւանգին եւ տիկին Օտեթ Պազիլի կողմէ. տոթթ. Լրեւստեան Սարգիսեան խմբակին հիմնադիր նախագահն է: Անիկա ունի խորհրդարանական 56 անդամ եւ նախկին խորհրդային երկիրներու բրիտանական խորհրդարանական խմբակցութեան մեծագոյնն է: Անոր նպատակն է բարեկամական սերտ կապեր ստեղծել եւ դիրացնել Հայաստանի եւ Բրիտանիոյ խորհրդարաններու միջեւ փոխադարձ այցելութիւնները:

Մ Ա Ր Զ Ա Կ Ա Ն

Ա Շ Խ Ա Բ Ն

ՀԱՅԿԱԶԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ ԸՆՏՐԱԿԻ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Շուրջ չորս շաբաթ տեւած մրցումները ետք, իր աւարտին հասաւ Հայկազեան Համալսարանի ճատրակի ախոյեանութիւնը:

Բարձրորակ այս մրցաշարքին մասնակցեցան 22 ուսանողներ՝ Մահմուտի Ամին, Գրիգոր Այվազեան, Հյի Ապու Ասարի, Կորյուն Ասարեան, Լուսին Արթիւնեան, Զորի Թուման, Ֆիրաս Հանի, Արա Կարապետ, Թադևոս Մուհարրամ, Խաչիկ Մուրատեան, Յակոբ Յովհաննէսեան, Սամի Շաթիր, Իգոր Սեմեով, Անդրանիկ Զարրեան, Արամ Զոյրեան, Ռուստամ Պախաչ, Կապի Պաշտարեան, Տաթև Պասմաճեան, Այի Ապուհի Սամիկ, Սամուէլ Տեմիրճեան, Արա Քոնատեան եւ Ապուհի Ռահմանէլ Օսթա:

Յատկանշական էր, որ մրցաշարքի մեկնարկէն շաբաթներ առաջ արդէն իսկ համալսարանի ուսանողական հաւաքավայրը վերածուեալ էր «փեթակի», ճատրակ խաղողի, վերջնական եւ բացատրող հայկազեանցիներով: Երեւան եկած հետաքրքրութիւնն ու խանդավառութիւնը շատ մեծ էին:

Մրցաշարքի տեղի ունեցաւ գույքերիական սրկնքով, իւրաքանչիւր մասնակից խաղաց փեց մրցում, իսկ իւրաքանչիւր մրցումը համար մրցակիցները ունեցան կէսական ժամ:

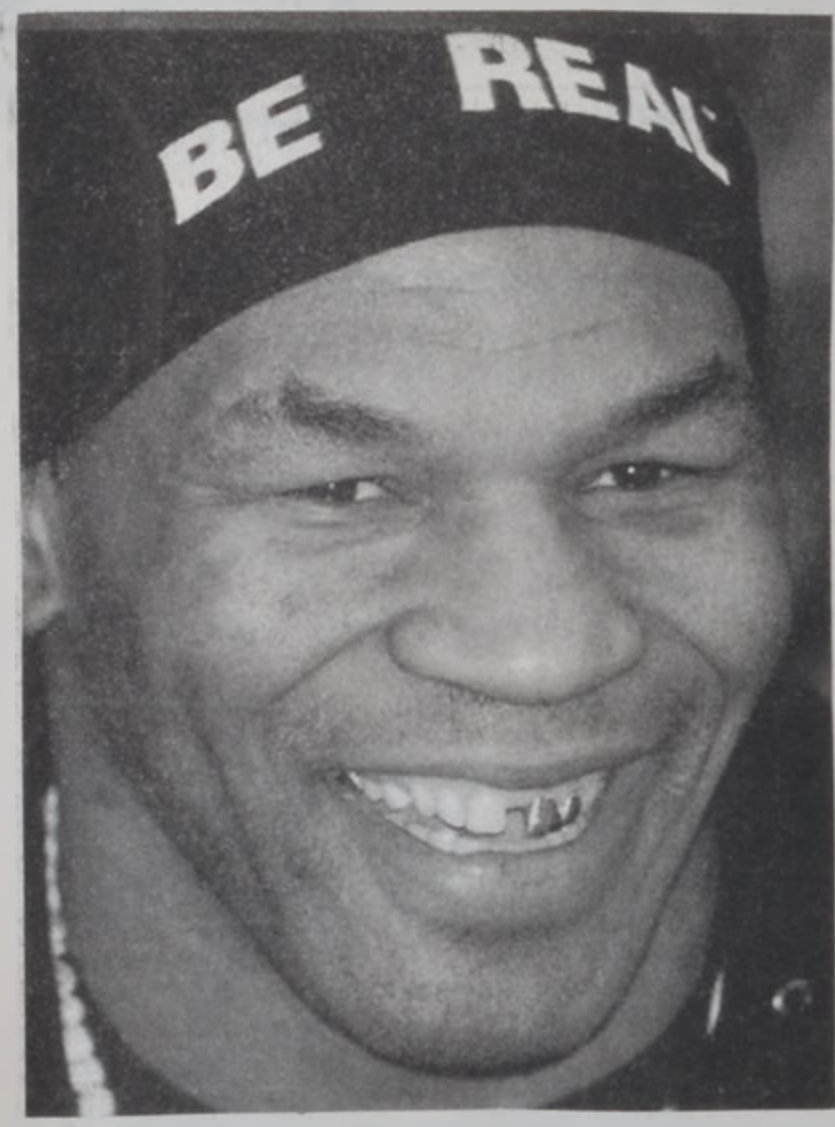
Սկզբնական արդիւնքները գրեթէ անմիջապէս իրաւունք տրուեցին գործարարներու եւ միջակներու խմբակ մը ու տղաներու աւելի փոքրաթիւ խմբակ մը:

Թէեւ խոյանքները գրեթէ որոշ էր, սակայն սուր պայքար մը ծաւալեցաւ երկրորդ օրը եւ երրորդ օրը: Մրցաշարքի աւարտին, 1999-2000 թուականի Հայկազեան Համալսարանի ճատրակի ախոյեանութեան աղիւսակը ունեցաւ հետեւեայ պատկերը:

Խաչիկ Մուրատեան	6 կէտ
Լուսին Արթիւնեան	5 կէտ
Յակոբ Յովհաննէսեան	4,5 կէտ
Այի Ապուհի Սաթիր	4 կէտ
Ապուհի Ռահմանէլ Օսթա	4 կէտ
Տաթև Պասմաճեան	4 կէտ
Էյի Ապու Ասալի	4 կէտ

ԿՈՒՓԱՄԱՐՍ

ԹԱՅԱԼՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱ ՎԵՐԱԳԱՌՆԱԼՈՒ ԻՐԱՒՈՒՆԸ ՍՍԱՅԱՒ

Թայալըն

Բրիտանիոյ կառավարութիւնը «կանաչ լոյս տուաւ» ամերիկացի կուսակազմի Մայք Թայալընի՝ Բրիտանիա վերադառնալու եւ վերստին ռիւս թարգմանաբանութեան գործը նախարար ձեռք Սթրոսընի կողմէն թաքցնելու հարցին: Թայալընը իրաւունք պիտի չորուի Բրիտանիա մտնելու՝ իրրեւ «անբարեկամ» մարտիկ, սակայն կառավարութիւնը իր վերջին որոշեց ծանր կշիռի աշխարհի նախկին ախոյեանը ընդունելու:

Մանսֆիլդ, որ բրիտանացիք նկատի ունին Թայալընի անցեալը: Ան քանի մը անգամ բանտարկուած է ապօրինիութիւններու պատճառով, որոնցմէ վերջինը (երկու տարի) բուն արարումի յանցանքով: Այս ընթացքը խորթ կը թուի անգլիացիներուն՝ մարգական աշխարհի ակնոցով դիտելով հարցը:

Յունուարին եւս նման հարցեր ծագած էր Թայալընի Մանսֆիլդը ժամանելու նախօրեակին, սակայն ի վերջոյ ամերիկացի «հրէշ» եկած էր Անգլիա եւ տապալած բրիտանացի ձուլիւր Ֆրանսիսը, երեք վայրկեանուան ընթացքին:

Այս արտօնութիւնը ստանալով, Թայալըն Յունիս 24ին Սկոթլանդ մայրաքաղաք Կլայքիդի մէջ պիտի բարձրանայ ռիւս եւ պիտի ճակատի իր ազգակիցին՝ Լու Սաւաթեպի ղեկով:

Սկոթլանդական կառավարութիւնը թէեւ մինչեւ պահս ղեկով Թայալընի ժամանումին, սակայն ի վերջոյ այնքան ատեն որ ան բրիտանական վիզայ ստացած է, կրնայ մուտք գործել Սկոթլանդ եւ անկա հակառակ սկոթլանդական շրջանակներու կամքին:

ՊԱՍԵՆՈՒՊՈՒԼ ԱՍԻՈՅ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ՍԱԺԵՍ - ԲԱՏԻՍԻԷ 95 - 65

Ասիոյ դասերէն Վալի 4րդ ախոյեանութեան 3րդ իր մրցումին, երէկ գլխեր, Լիբանանի ներկայացուցիչ Սաժես 95-65 արդիւնքով (կիսախաղ 46-32) փառապէս Բուէյրի Քապիտէն եւ հասաւ կիսաարարականին, ուր դիպի ճակատի Պահրէյնի Մանուէլին ղեմ: Վալի Շաքար օր: Կիսաարարական միտ ճակատումը իրարու դէմ դիպի հանէ Սէուրական Արաբիոյ Իքթի-

հապր եւ Բուէյրի Քապիտէն, որ երէկ Սաժեսին դէմ իր մրցումին դաշտ չիբեցուց օպարական իր մարզիկները: Երէկուան ամբողջ մրցումին ընթացքին Սաժես փորձեց մրցակիցին վրայ: Լաւագոյն մարզիկը եղաւ Տանի Զախէմ, որ մրցումին արարին նաւ ընդունեցաւ օրական ատուր եւ սրագաւ յաջող թափարկ: Ասիոյ փորձուս-

կիր Սաժես վաղը ողջըք է ըլլալ բաւական լուրջ եւ արթուն առաջին իսկ վայրկեանէն եւ հանգիստ յաղթանակ մը առաւ հովի եւ կարէ արարականի փոփոխ: Արարական ճակատումը փոփոխ դիպի ունեցաւ Կիսակի օր: Սաժես կրնայ կրկնել անցեալ փորձան իր իրազարծումը եւ յաջողաբար շահի իր երկրորդ փորձը: Երկրորդ փորձը արարական մտքով եւ աշխատ:

ՍՊԱՆՈՅ ՏՈՒԹՊՈՒԼ ԱՆՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ ԵՒ ՎԱՂԸ ՎԵՐՁԻՆ ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԻ ՄՐՑՈՒՄՆԵՐԸ

Սպանիոյ ֆուտբոլի ախոյեանութեան 1999-2000 եղանակը կ'աւարտի վաղը՝ Շարաթ. այսօր եւ վաղը տեղի կ'ունենան 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումները:

Ախոյեանութեան տիրոջն համար պայքարը պիտի ըլլայ Տեֆորթիլ ֆուտբոլի, Պարսելոնայի եւ Բիլա Սարակոսայի միջեւ, թէեւ վերջինին յոյսերը չնչին են, որովհետեւ անկա միայն թուարանական հաշիւներով է, որ կրնայ տիրանալ տիրոջին: Երեքն ալ իրենց մրցումները պիտի կատարեն այսօր: Պարագուէի զիբը գրաւող Տեֆորթիլ ֆուտբոլը, որ այժմ երեք կէտի առաւելութիւն ունի իր անմիջական երկու մրցակիցներուն՝ Պարսելոնայի (2րդ) եւ Սարակոսայի (3րդ) վրայ, հաւասարութեան մը միայն պէտք ունի խփանալու իր (13րդ), որ պէտք իր 94 տարուան պատմութեան ընթացքին առաջին անգամ ըլլալով բարձրացնէ ախոյեանութեան թափարկը:

Պարսելոնան մը պարագային, սակայն, Պարսելոնայ յաջողաբար բարձր տարին ըլլալով պիտի տիրանայ ախոյեանութեան, անշուշտ եթէ յաջող պարտութեան մատնել Սելթա Վիլայի (7րդ), որովհետեւ անկա ունի աւելի լաւ կոլեկտիւն մը, քան՝ Տեֆորթիլը:

Հակառակ անոր, որ Տեֆորթիլ իր կատարած վերջին հինգ մրցումներուն արձանագրած է միայն մէկ յաղթանակ եւ կրած երկու պարտութիւն, սակայն անկա պիտի փորձէ յաղթանակ աւարտել իր այս կարեւոր եւ ճակատագրական ճակատումը, նկատի առնելով, որ իր վերջին 27 այցելութիւններուն, խփանալով միայն երեք անգամ յաջողած է յաղթական վերադառնալ «Բիլագո» ղաշտին:

Խփանալով, որ իր կատարած վերջին չորս մրցումներուն կրած է երեք պարտութիւն, վստահաբար մեծ թարիք մը պիտի ընէ Պարսելոնայ քաղաքի իր կազմին, եթէ յաջող պարտութեան մատնել ղաշտին տէրերը, անշուշտ միտքով մտնել Պարսելոնա ինք պէտք է նոյն իրազարծումը կատարէ Վիլայի ղեկով մրցումին, որ տեղի պիտի ունենայ «Նու Քամփի» մէջ: Մրցումին նախօրեակին

հարցական է Պարսելոնայի յաղթանակը, նկատի ունենալով, որ անոր կազմին պիտի բացակային Լուիս Ֆիլո (կախակալուած) եւ Բիլայի (վիրաւոր): Վիլային պիտի բացակայի ուս միջնապահ Վալերի Քարիլին (կախակալուած): Սակայն երկու կազմերուն միջեւ հանդիպումները զուտ կու տան, որ Պարսելոնայ աւելի լաւ արդիւնք արձանագրած է միշտ, որովհետեւ 1992-ին ի վերջ, Վիլայ միայն մէկ անգամ յաղթական վերադարձ է «Նու Քամփ»-ին:

Պարսելոնայի նախագահ Եդուիք Լուիս Նուելն երկու ակումբին պատասխանատուներուն հետ իր ունեցած ժողովին ետք պաշտօնապէս յայտարարեց, թէ ներկայացուցած է իր հրատարականք: 68 տարեկան Նուելն 22 տարի է վեր Պարսելոնայի նախագահն էր: Անոր յաջորդը պիտի ընտրուի յառաջիկայ Յունիսին: Նուելն պաշտօնափոխութեան ընթացքին Պարսելոնա շահած է 25 բաժակ, որոնց կարգին՝ ետք անգամ Սպանիոյ ախոյեանութիւնը, վեց անգամ Սպանիոյ թափարկը եւ մէկ անգամ Եւրոպայի թափարկը: Աթլետիկո Մատրիտ Ա ղառակարգին մէջ իր վերջին մրցումը պիտի կատարէ Մայորքայի (8րդ) ղեկով, նախքան Բ ղառակարգ իր փոխադրուելը: Այսպիսով 66 տարի Ա ղառակարգ մնալ ետք Աթլետիկո Մատրիտ կը փոխադրուի Բ ղառակարգ: Աթլետիկո ղաշտ պիտի ներկայանայ առանց իր մարզիչին՝ Ռատոմիր Անիչի, որ անցեալ երեք շաբաթի պաշտօնանկ եղաւ:

Յրանսացի մարզիչ Լուիս Ֆերնանտէզ իր վերջին մրցումը պիտի կատարէ:

Երկու ամսուան բացակայութենէ ետք Ֆերնանտէզը այսօր կը վերադառնայ ղաշտ (նախապէս վիրաւոր), երբ անոր կազմը՝ Բիլայ Մատրիտ (4րդ) հարընկայ Բիլայ Վալատիլոս (9րդ):

Հետեւաբար վերջին հանգրուանի մրցումներուն պայքարը պիտի ըլլայ միայն տիրոջին համար, որովհետեւ միւս կողմէ՝ Բ ղառակարգ չի փոխադրուելու համար պայքար չկայ, պարագայէս, որովհետեւ արդէն իսկ երեք կազմեր՝ Բիլայ Պելիս (18րդ), Աթլետիկո Մատրիտ (19րդ) եւ Սելիլա (20րդ) ապահոված են իրենց տոմսերը:

Ստորեւ՝ 38րդ եւ վերջին հանգրուանի մրցումներուն յայտարար (այսօր) տեղի պիտի ունենան ժամը 22:00ին՝ Պէլլոնի ժամով:

ԱՅՍՕՐ

- Աթլետիկո Պիլլոն - Ալաւես
- Պարսելոնա - Սելթա Վիլայ
- Տեֆորթիլ ֆուտբոլ - Էսպանիոլ
- Մայորքա - Աթլետիկո Մատրիտ
- Բեալ Մատրիտ - Բեալ Վալատիլոս
- Վալետիա - Բեալ Մարկոսա
- Սելիլա - Ռայո Վալեքանո

ՎՂԸ

- Մալիլկ - Ռայոլիկ Սանթանտեր Նումանիա - Բեալ Պելիլո
- Բեալ Սիլիետո - Բեալ Սոսիետատ

ՓԻՐԷՍ ԿՈՒՂՂՈՒԻ ԳԷՊԻ ԱՐՄԵՆԱԼ

Յրանսայի ազգային խումբին եւ Մարտիկ կարկառուն միջնապահներէն Ռոպէր Փիլոն երկու անգամ յայտնեց, որ պիտի մեկնի Լոնտոն եւ միանայ Արսենային: «Թէեւ տակաւին վերջնականապէս չէ աւարտած համաձայնագիրը, իսկ հարցը գրեթէ յստակ է: Նոյնիսկ եթէ Օլիվերոս մնայ խումբին մէջ, ես իմ տեղը պիտի ունենամ հոն», կ'ըսէ Փիլոն:

Փիլոն յոնտոնեան կազմին մէջ պիտի խաղայ իր նախօրեակը դիբին վրայ՝ ձախ առջեւ: Արսենայ, որ յաջողիկազ եղանակին «Չեմփիլիկ» մրցաշարքին պիտի մասնակցի, ըստ երեւոյթի յաժմէն իսկ կը պատրաստուի անոր: Մարգիչ Արսեն վենկէր կը փորձէ յաւելնալ աստղերով փոփոխ եւ գորացնել իր կազմը, շատ կապակարգ կայանաստեղծելու մէջ ճակատումին անհաջակ եղաւ եւ տեղը պատկերը անգամ մըն ալ չունենալու միտումով:

ՀԵՄԵԼԱՐԵԱԻ ԻՏԱԼԻԱՅ ԾԻՋԱՎԱԿՔ (ԺԻՐՕ)

ՄԱԹԵՕ ԹՈՍԱԹԹՕ ԶԱԳԱՒ ՎԱՐԴԱԳՈՅՆ ՇԱՊԻԿԸ

Իտալիոյ շրջապագի (ժիբ) 5րդ հանգրուանը տեղի ունեցաւ երկու Մաթեոյն Փեթրիի միջեւ, 221 քմ. երկարութեամբ: Մրցումը շահեցաւ իտալացի Տանիո Տի Լուքա, մինչ ընդհանուր դասաւորման պարագային զիբը գրաւող եւ վարդազոյն շապիկը հազնող Քրիսթիան Մորենի իր զիբը գրեցաւ Մաթեո Թոսաթթիոյ:

Երկուան մրցումին իտալացիք եղան տիրական: Երկրորդ հանգրուանը վախճաւ Պելլի, իսկ երրորդ՝ Փաուլո Լանֆրանչի:

Մրցումը եղաւ հետաքրքրական: Վերջին հինգ փորձերուն հինգ հոգիները փոքր փելլոն մը փախաւ եւ սփրիկով աւարտեց մրցումը:

Աւարտէն 35 քմ. առաջ տեղի ունեցած արկածի մը հետեւեալով ստեղծուած «խճողում»-ին պատճառով, տիրոջին երկու զիբաւոր թեկնածուները իտալացիներ Մարքս Փանթանի եւ Փաուլո Սաուրոյի լաւական ուղացում արձանագրեցին:

Այսօր տեղի կ'ունենայ 5րդ հանգրուանը՝ Փեթրիի կ'ըստով, 170 քմ.:

- Ստորեւ՝ 5րդ հանգրուանի արդիւնքը:
 - Տանիլո Տի Լուքա (Իտալիա) *Քանթիլա 5 ժամ 19' 18"*
 - Վալատիլո Պելլի (Իտալիա) *Ճասա Պորթոյո 6րդ օր*
 - Փաուլո Լանֆրանչի (Իտալիա) *Մափէյ 6րդ օր*
 - Ֆրանչէսքո Քազակալուէ (Իտալիա) *Վիլի 6րդ օր*
 - Աքսել Մերքս (Պելլիքա) *Մափէյ 6րդ օր*
 - Էտի Մացոլի (Իտալիա) *Փոլոյի 2" ու 2*

Ընդհանուր դասաւորում:

- 1- Մաթեո Թոսաթթիո (Իտալիա) *Ճասա Պորթոյո 25 ժամ 28' 34"*
- 2- Քրիսթիան Մորենի (Իտալիա) *Լիբրուկայ 3" ու 2*
- 3- Ռուէ Էնրիքէ Կուրիէրէ (Սպանիա) *Էլիւի 14" ու 2*
- 4- Անտրէա Նոէ (Իտալիա) *Մափէյ 25" ու 2*
- 5- Տանիլո Տի Լուքա (Իտալիա) *Քանթիլա 31" ու 2*

ԿԱԼԹԱՍԱՐԱՅ - ԱՐՄԵՆԱԼ ՃԱԿԱՏՈՒՄԻ ՆԱԽՕՐԵԱԿԻ ՍԵՆՏԵՐՆԵՐԸ ԿԸ ՄՏԱՀՈԳԵՆ ԵՒՐՈՊԱՆ

Եւ ի ԷՖ- Ա ի մրցաշարքի կայանաստեղծարար - Արսենայ աւարտական ճակատումին նախօրեակին թէ աւարտին Դանիլոյ մայրաքաղաք Քոփենհագենի փողոցներուն մէջ տեղի ունեցած ահաւոր լախումները՝ թուրք եւ անգլիացի համակիրներուն միջեւ կը մտահոգ Եւրոպայի պատասխանատուները: Եւրո-2000ի հաշուոյն մեծ է վախը նման միջակ դեպքու կրկնութեան, դիտել կու տան եւրոպական ֆուտբոլի շրջանակներ թէ պատկան իշխանութիւնները, հետեւաբար մտահոգութեան ահազանգ կը հնչեցնեն, մտահոգ որ Անգլիոյ թէ Թուրքիոյ ազգային խումբերը ներկայ են մրցաշարքին: Առջի օր արձանագրուած է 19 վիրաւոր եւ ձեռքարկուած են 42 խուլիկաններ (թուրք եւ անգլիացի): Ամէնէն աւելի մտահոգ կը թուին Հոյանտայի եւ Պելլի-Տիբայի իշխանութիւնները բնակատարար, իրրեւ կազմակերպիչ երկիր: Ցայտնապէս անոնց ստիկանութիւնները ահազանց գործ պիտի ունենան ամբողջ Յունիս ամսուան ընթացքին, երբ կը կատարուի մրցաշարքը:

ՏԻՏՂՈՍԸ ՄԵՐՆ Է ԿՐԵ ՏՈՍ

Պաշտ Լեւրոպայի մարզիչ Քրիստֆ Տոմ երէկ դարձեալ արտօնած հարցազոյցի մը ընթացքին յայտարարեց, թէ իր կազմը վաղը առաջին անգամ ըլլալով դիպի շահի Գերմանիոյ ախոյեանութիւնը (Պոստալիկա): 96 տարուան իր դարձումեան մէջ Գերմանիոյ ախոյեանութեան փորձուէն անմասն Լեւրոպայի երեք կէտի առաւելութիւն ունի իր անմիջական մրցակիցին՝ Պաշտ Միլիի վրայ: Անոր արարական իր զիբը գրեցաւ երկու անգամ իտալացիներէն: Երկու անգամ իտալացիներէն Լեւրոպայի կը գերազանցէ Լեւրոպայի եւ 16րդ անգամ ըլլալով կը փորձուէ ախոյեանութեան: Անհանգիւղէտ ախոյեանութեան փորձուէ կամ ոչ. Քրիստֆ Տոմ մտադրած է այս եղանակին արարակն լքել Լեւրոպայի եւ միանալ Պորտուգալիա Տորթոնիսի, փոխարինելու համար Ռայո Լաքէրը:

65 տարեկան Լաքէր անցեալ ամիս նշանակուած էր Տորթոնիսի մարզիչ եւ 1997ին Եւրոպայի ախոյեան հանգիստացած խումբը փրկած էր. դասակարգ փոխադրուելէ: Սակայն ան յաջողուեց չէր, թէ 1999-2000 եղանակէն անմիջապէս կար պիտի լքէ մարզիչի իր դաշտը:

